

Kraftfullt om narrativeenes betydning

En sterk side ved boka er intervjuene med barn på institusjon som eksemplifiserer narrativ teori. En svakhet er at referansene til relevant forskning blir for tynne.

ANMELDT AV

Lennart Lorås

PUBLISERT 5. november 2014

ANNE JANSEN

Narrative kraftfelt. Psykologisk utvikling hos barn og unge i et narrativt perspektiv. Universitetsforlaget, 2013. 166 sider

ANNE JANSENS BOK, *Narrative kraftfelt*, er et viktig bidrag blant norskspråklige bøker om narrativ teori. Jansen tar utgangspunkt i sin doktoravhandling fra 2011 og relevant forskning om barn og unges utvikling. Utviklingsforståelsen som ligger til grunn for

boken, er kulturpsykologi. Målet med boken er å gi et teoretisk innblikk i narrativenes (historienes) og de kontekstuelle faktorerenes betydning for barn og unges utvikling.

Forfatteren beskriver det som et mål å bidra til at forskning og akademisk språk blir tilgjengelig for praksisfeltet. I tillegg er bokens målgruppe studenter som utdanner seg til arbeid med barn og unge. Jeg opplever at forfatteren kun delvis lykkes. På den ene siden eksemplifiserer forfatteren narrativ teori på en utmerket måte gjennom å ta utgangspunkt i intervjuene med barn som var plassert i barnevernsinstitusjoner. På den andre siden mangler det stadig referanser til relevant teori og forskning. En del fremmedord (for eksempel idiosynkratisk, s. 43) blir heller ikke fortløpende forklart i teksten, noe som forstyrrer leseopplevelsen.

Inviterer til debatt

Historier og personlige fortellinger vies naturligvis stor plass i alle bøker om narrativ teori. *Narrative kraftfelt* skiller seg likevel fra beslektede bøker, da Jansen på en interessant måte inviterer til debatt med utgangspunkt i den stadig økende interessen for statistikk og store populasjonsutvalg som utgangspunkt for generaliserbar kunnskap. Forfatteren argumenterer i stedet for en tydeligere inkludering av de mange meningssammenhengene hendelser barn og ungdommer erfarer, foregår i. Hun ser dette i sammenheng med blant annet resiliensbegrepet. Historisk har resiliensforskningen tatt utgangspunkt i store befolkningsgrupper. Resiliens har også ofte blitt forstått som egenskaper ved barnet, mens faktorbeskrivelser som bidrar til en ytterligere forståelse av de dynamiske (mellommenneskelige) prosessene, har vært lite beskrevet. Jansen utfordrer fokuset på personlighetskarakteristika og legger mer vekt på de fenomenologiske aspektene ved menneskets selv-narrativer, det å tilpasse seg, overvinne og mestre motgang:

Å studere narrativer er en måte å studere rapporter om mestring og overlevelse på. Vi kan altså få kunnskap om fenomenet resiliens ved å studere hvordan det blir fortalt om det i historiene mennesker forteller om motgang (side129).

En rød tråd i boka er kontekst og ulike diskursers innflytelse på menneskers handlingsrom. Det ville imidlertid vært en styrke å ha mer fylldige beskrivelser av de kontekstuelle faktorene ved institusjonene hvor bokens informanter var bosatt på ved intervjuetidspunktet.

Annerledes og viktig

Dette er en annerledes og viktig bok om narrativ teori, da den i stor grad eksemplifiserer teorien med relevante eksempler fra intervju med barna på institusjonen. Boken skiller seg også fra sammenlignbare bøker da den tar utgangspunkt i narrativ teori, i stedet for å fokusere på narrativ terapi/praksis, som dominerer markedet. Jansens bok tilbyr et grundig teoretisk og epistemologisk fundert tilfang til både praksis og utdanningsfeltet. Forfatteren gjør også rede for gjeldende føringer for arbeid med barn og unge. Boka er

derfor også aktuell som lærebok innenfor feltet psykisk helse hos barn og unge. På tross av enkelte svakheter er bokens mange drøftinger med utgangspunkt i ungdommenes opplevelser svært gode.

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 51, nummer 11, 2014, side 973

ANMELDT AV

Lennart Lorås, familieterapeut ved BUP familieenheten Levanger, Høgskolelektor ved Diakonhjemmets Høgskole og dr.gradsstudent ved East London University/Tavistock Clinic, England.